

YURTIÇİ GELİŞMELER

Bütçe Nisanda Fazla Verdi

Maliye Bakanlığı, 2015 yılı nisan ayı ve ocak-nisan dönemi bütçe uygulama sonuçlarını açıkladı. Buna göre merkezi yönetim bütçesi, geçen ay 1,4 milyar lira fazla, ocak-nisan döneminde ise 4,1 milyar lira açık verdi. Nisanda bütçe gelirleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 26,1 artarak 43 milyar lira, bütçe giderleri ise yüzde 13,1 artarak 41,6 milyar lira olarak gerçekleşti. Ocak-nisan döneminde ise bütçe gelirleri, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12,9 artışla 156,2 milyar lira, bütçe giderleri yüzde 12,3 artışla 160,2 milyar lira oldu. **AA**

İşsizlik Azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2015 yılı şubat ayına ilişkin "işgücü istatistikleri"ni açıkladı. Buna göre, işsizlik oranı, şubatta bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 11,2 oldu. İşsiz sayısı, aynı dönemde 3 milyon 259 binden 3 milyon 226 bin kişiye düştü. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı, şubatta geçen yılın aynı ayına göre ise 401 bin kişi arttı. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı 1,1 puanlık artışla yüzde 13,2 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 3 puanlık artışla yüzde 20 olurken, bu oran 15-64 yaş grubunda 1,1 puanlık artışla yüzde 11,4 olarak gerçekleşti. İstihdam edilenlerin sayısı şubatta, geçen yılın aynı ayına göre 577 bin kişi artarak 25 milyon 576 bin kişi, istihdam oranı ise 0,3 puanlık artışla yüzde 44,4 oldu. Bu oran erkeklerde yüzde 63,3, kadınlarda ise yüzde 26 olarak hesaplandı. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 272 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 850 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 18,7'si tarım, yüzde 20,9'u sanayi, yüzde 6,4'ü inşaat, yüzde 54'ü ise hizmetler sektöründe yer aldı. Geçen yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmet sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 2,7 puan artarken, tarım sektörünün payı 1,5 puan, inşaat sektörünün payı 0,6 puan, sanayi sektörünün payı ise 0,5 puan azaldı. Türkiye genelinde mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı, şubatta bir önceki döneme göre değişim göstermeyerek yüzde 10,2 oldu. Söz konusu dönemde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı yüzde 31,7 olarak hesaplandı. **AA** [Grafik 1 ve 2](#)

Mart'ta Cari Açık 5 Milyar Dolar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan cari işlemler açığı, bu yılın mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyar 575 milyon dolar artarak 4 milyar 961 milyon dolar oldu. Bunun sonucunda 12 aylık cari işlemler açığı, 43 milyar 924 milyon dolardan 45 milyar 499 milyon dolara yükseldi. Bu artışta, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 1 milyar 501 milyon dolar artarak 4 milyar 860 milyon dolara yükselmesi, net hizmet gelirlerinin 47 milyon dolar azalarak 1 milyar 75 milyon dolara gerilemesi ve birincil gelir açığının 50 milyon dolar artarak 1 milyar 264 milyon dolara yükselmesi etkili oldu. Parasal olmayan altın kalemi altında, net altın ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre 427 milyon dolar azalarak 822 milyon dolar oldu. Birincil gelir dengesi kalemi altında kar transferlerini içeren doğrudan yatırım kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 82 milyon dolar artarak 411 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. **AA** [Grafik 3 ve 4](#)

TCMB Beklenti Anketi: Yıl sonu Dolar/TL 2,72

TCMB'nin finansal ve reel sektörde karar alıcı ve uzman kişiler ile profesyoneller ve yabancı finansal kuruluşların uzmanları arasından seçilen 73 katılımcıyla gerçekleştirilen 2015 yılı Mayıs ayı Beklenti Anketi yayımlandı. 2015 yılı Mayıs ayı için tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 0,53 iken, bu anket döneminde yüzde 0,52'ye geriledi. Cari yıl sonu TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 7,29 iken, bu anket döneminde yüzde 7,50'ye yükseldi. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi yüzde 6,91'den yüzde 6,85'e gerilerken, 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise yüzde 6,55'ten yüzde 6,57'ye çıktı. Yıl sonu döviz kuru (dolar/TL) beklentisi bir önceki anket döneminde 2,70 TL iken, bu anket döneminde 2,72 TL'ye yükseldi. 12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla 2,76 TL ve 2,77 TL olarak gerçekleşti. 2015 yılı cari işlemler açığı beklentisi, bir önceki anket döneminde 37,9 milyar dolar iken, bu anket döneminde 38,3 milyar dolara çıktı. 2016 yılı cari işlemler açığı beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla 42,4 milyar dolar ve 43,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. GSYH 2015 ve

YURTIÇİ PİYASALAR

Endeksler	Geçen hafta	Önceki hafta	Haftalık %	Aylık % ²	Yıllık % ³
BIST 100	85.413	84.060	1,61	-0,16	-0,36
BIST 30	107.392	102.722	4,55	2,90	1,17
BIST BANKA	155.128	147.110	5,45	4,98	-2,40
BIST MALİ	116.683	111.157	4,97	3,08	1,27
BIST KATILIM	85.413	82.780	3,18	2,47	6,66

¹ Bir önceki haftanın kapanış fiyatına göre değişim, ² Bir önceki ay sonunun kapanış fiyatına göre değişim, ³ Bir önceki yıl sonunun kapanış fiyatına göre değişim.

Endeksler	Geçen hafta	Önceki hafta	Haftalık %	Aylık %	Yıllık %
DOW JONES	18.273	18.191	0,45	1,06	2,52
S&P 500	2.123	2.116	0,32	0,24	3,10
NASDAQ C	5.048	5.004	0,89	-0,86	6,59
FTSE 100	6.960	7.047	-1,23	-1,56	6,01
DAX	11.447	11.710	-2,24	-3,08	16,74
CAC 40	4.994	5.090	-1,90	-3,99	16,88
NIKKEI	19.733	19.379	1,83	-1,43	13,08
BOVESPA	57.249	57.149	0,17	1,16	14,48
VIX	12,38	12,86	-3,73	0,73	-35,52
MSCI (EM)	1.043	1.035	0,81	-1,57	9,11

DÖVİZ PİYASALARI

Pariteler	Geçen hafta	Önceki hafta	Haftalık %	Aylık %	Yıllık %
USD/TL	2,5749	2,6970	-4,53	-5,23	10,44
EUR/TL	2,9501	3,0269	-2,54	-0,06	4,30
GBP/TL	4,0533	4,1600	-2,56	-1,62	11,23
EUR/USD	1,1451	1,1199	2,25	5,38	-5,33
USD/JPY	119,25	119,76	-0,43	0,33	-0,38
GBP/USD	1,5727	1,5455	1,76	3,62	0,96
Kur Sepeti	2,7625	2,8620	-3,47	-2,53	7,07

KIYMETLİ MADENLER VE EMTİA FİYATLARI

	Geçen hafta	Önceki hafta	Haftalık %	Aylık %	Yıllık %
Altın (\$/ons)	1224,4	1188,3	3,04	4,12	3,41
Gümüş(\$/ons)	17,5	16,5	6,04	11,45	11,37
Bakır	293,0	292,1	0,33	6,43	3,70
Platin	1168,7	1142,9	2,26	4,15	-3,25
Paladyum	793,0	803,5	-1,31	2,79	-0,53
Petrol	60,5	59,4	1,94	5,93	5,29
Buğday	510,8	481,5	6,07	4,55	-13,40
Pamuk	66,59	66,10	0,74	0,14	10,49

2016 yılı büyüme beklentileri bir önceki anket dönemine göre değişmeyerek sırasıyla yüzde 3,1 ve yüzde 3,6 oldu. BIST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 10,16 iken, bu anket döneminde yüzde 10,20 oldu. TCMB ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti beklentisi ise bir önceki anket döneminde yüzde 8,04 iken, bu anket döneminde yüzde 8,21'ye yükseldi. Vadesine on yıl ya da on yıla yakın süre kalan DİBS'lerin 12 ay sonrası ikincil piyasa yıllık bileşik faiz oranı beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 8,80 ve yüzde 9 olarak gerçekleşti. TCMB bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı cari ay ve 3, 6, 12, 24 ay sonrası beklentileri sırasıyla yüzde 7,50, 7,50, 7,68, 7,80 ve 7,81 oldu. **AA**

Babacan: Ziraat Katılım'ı 29 Mayıs'ta Açıyoruz

Babacan, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Meclisi'nin mayıs ayı toplantısında, ABD ve Avrupa merkez bankalarının son aylarda izlediği ve bundan sonra izleyeceği politikanın, Türkiye ekonomisi üzerinde doğrudan etkisi bulunacak ve takip edilmesi gereken önemli konular olduğunu söyledi. Kamunun katılım bankacılığına girmesinin çok önemli olduğunu vurgulayan Babacan, şöyle devam etti: "Ziraat Katılım'ı 29 Mayıs'ta açıyoruz. Sırada Vakıf Katılım var. Sayın Cumhurbaşkanımız da meseleleri takip ediyor. Sürekli baskı yapıyor 'Çabuk olun' diye. Arkasından da Halkbank katılım bankacılığına girmiş olacak. Bunların, biz sektörü büyütmelerini istiyoruz. Yoksa zaten yüzde 5'lik bir alana kamunun girmesi ve özel katılım bankalarından pay almasını kesinlikle istemiyoruz. Kamu girecekse pastayı büyütme için girmeli. Faizle iş yapmak istemeyen esnafımız, çiftçimiz için şu anda bir seçeneğimiz yok. 'Ben faize bulaşmak istemiyorum' diyor ama sübvansiyonlu tarım kredisi kullanmak istiyor. Böyle bir seçenek yok. Devlet olarak görevimiz, tüm vatandaşlarımıza bu hizmetleri sunabilmek. Hangi vatandaşımız nasıl tür bankacılık yapmak istiyorsa onun için zemini hazırlayabilmeliyiz." Babacan, kamunun katılım bankalarının ticari prensipler ve rekabet esasında çalışacağını kaydederek, dolayısıyla ticari prensipler neyse, kamu bankaları bunlara nasıl dikkat ediyorsa, kamu katılım bankalarının da ticari ilkelerin gereğini yapacağını söyledi. **AA**

YURTDIŞI GELİŞMELER

Euro Bölgesi'nde Büyüme Toparlanıyor

Euro Bölgesi'nde büyüme ilk çeyrekte toparlandı. Fransa ve İtalya'da büyümenin beklentileri aşması, Almanya'nın tahminlerin altında kalan büyümesini telafi etti. Avrupa Birliği'nin Lüksemburg'daki istatistik ofisinin açıkladığı rakamlara göre, bölgedeki gayri safi yurtiçi hasıla ilk çeyrekte yüzde 0.4 oldu. Euro Bölgesi bir önceki çeyrekte yüzde 0.3 büyüme kaydetmişti. Bloomberg anketine katılan 42 ekonomistin tahmin medyanı büyümenin yüzde 0.4 olacağı yönündeydi. Yunanistan ise yeniden resesyona girdi. Bölge ekonomisi düşük petrol fiyatlarından ve zayıflayan kurdan faydalanırken, Avrupa Merkez Bankası'nın teşvik hamlesi de etkili oldu. Almanya ekonomisi, iç talebin ticaretin olumsuz etkisini gidermekte zorlanması sonrası, yılın başında tahmin edilenden az büyüdü. Fransa ise döngüsel toparlanmadan yararlandı. Almanya Federal İstatistik Bürosu'nun açıkladığı veriye göre, gayri safi yurtiçi hasıla ilk çeyrekte yüzde 0.3 büyüdü. Büyüme önceki çeyrekte yüzde 0.7 olmuştu. Fransa ekonomisi ise Ekim-Aralık dönemindeki durgunluğun ardından ilk çeyrekte yüzde 0.6 büyüdü. Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin tahmin medyanı Almanya için yüzde 0,5, Fransa için ise yüzde 0.4 olmuştu. **Bloomberght**

Çin Ekonomisi Toparlanma Arayışında

Çin ekonomisindeki yavaşlama beklenenden hızlı gerçekleşiyor. Bu durumla baş etmek üzere Çin Merkez Bankası (PBoC), Kasım 2014 ve Mart 2015'te gerçekleştirdiği indirimlerin ardından 3. kez faiz indirimine gitti. Çin ekonomisi ilk çeyrekte yüzde 7 ile 2009'dan bu yana en düşük hızda büyüdü, yıl sonu büyüme tahminleri ise karamsar bir tablo çiziyor. Öncü göstergeler ekonomide yavaşlamanın sürdüğüne işaret ediyor. Geçtiğimiz günlerde merkez bankasından yapılan açıklamada, "Mevcut durumda ekonominin yeniden dengelenme süreci hızlandı. Dış talepteki dalgalanma da göreceli olarak yüksek seyrediyor. Çin ekonomisi hala ciddi bir aşağı yönlü baskı altında" ifadelerine yer verilerek son 6 ayda 3. kez faiz indirimine gidildi. Açıklamada ayrıca bankacılık sistemindeki likiditenin genel olarak yeterli olduğu ve piyasa faizlerinin düştüğü vurgulanarak, gelişmelerin mevduat faizlerinin üst limitini artırmaya alan açtığı belirtildi. **Bloomberght**

BU HAFTA AÇIKLANACAK VERİLER

21 Mayıs Perşembe

10:00 – TÜİK - Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)

22 Mayıs Cuma

14:30 – TCMB - İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi (Mayıs)

14:30 – TCMB - İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Mayıs)

PARA PİYASALARI

	Geçen hafta	Önceki hafta	2014 sonu
Eurobond, 2030-Ş	171,5	173,35	177,43
Tahvil %	9,58	10,02	8,18

LİBOR ORANLARI

%	1 ay	3 ay	6 ay	12 ay
USD	0,1862	0,2765	0,4128	0,7234
EURO	-0,0629	-0,0150	0,0536	0,1743
TL	11,1257	11,0598	11,0198	11,0198

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ TEMEL GÖSTERGELERİ

(En son açıklanan BDDK aylık verilerine göre)

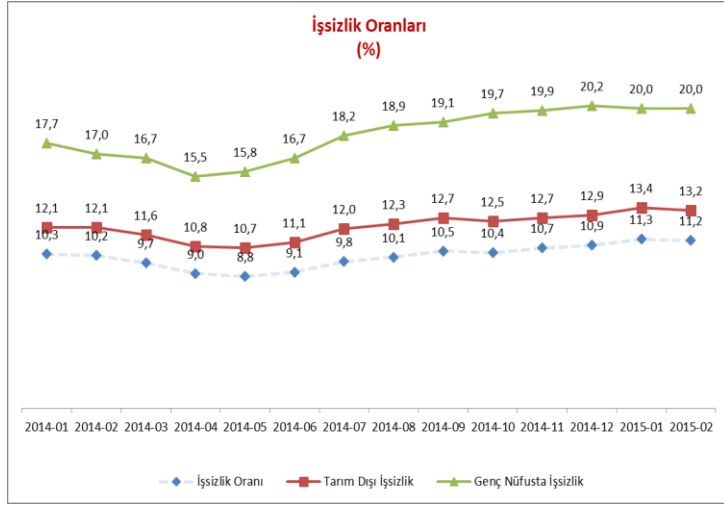
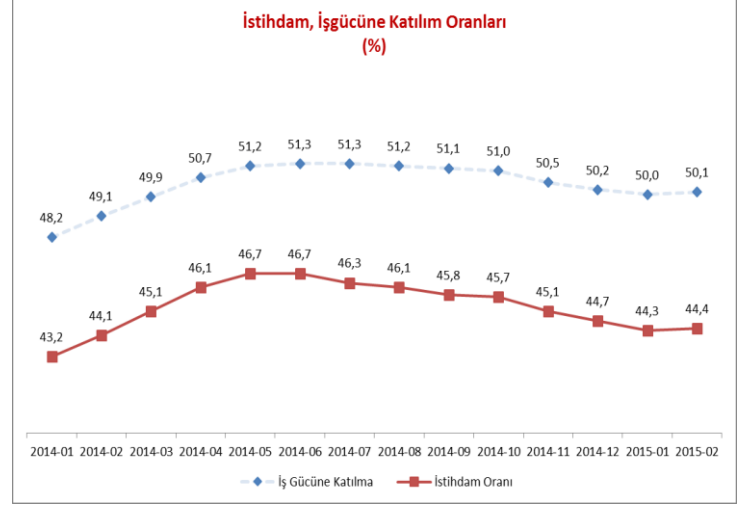
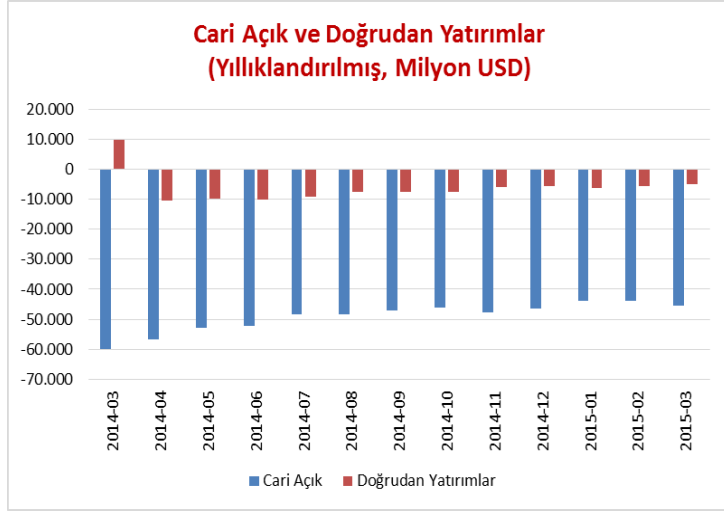
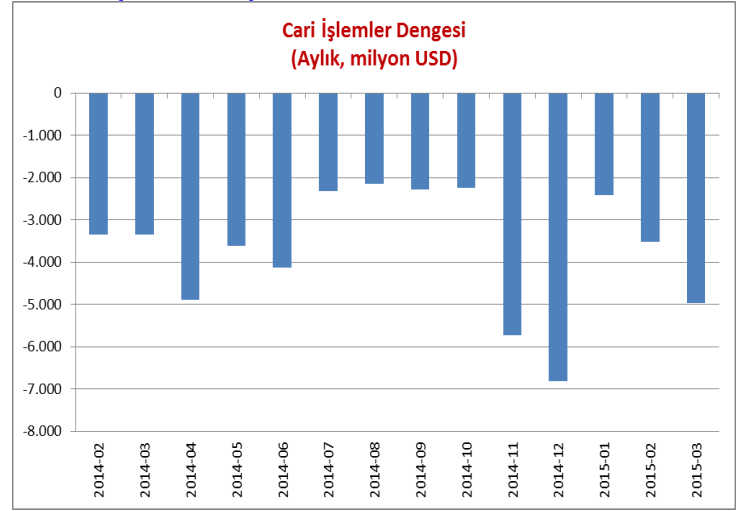
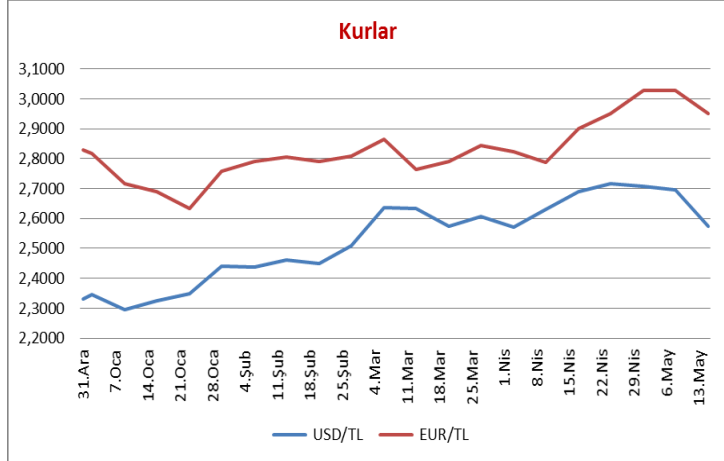
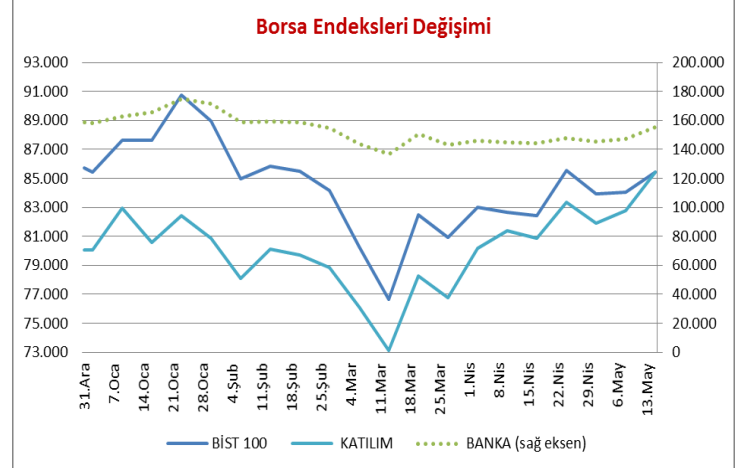
	Aralık 2014	Ocak 2015	Değişim %
milyonTL			
Aktif Toplamı	1.994.159	2.032.97	1,9
Krediler	1.240.708	1.255.85	1,2
Takipteki Alacaklar	36.426	37.178	2,1
Menkul Değerler	302.266	308.223	2,0
Mevduat	1.052.693	1.061.16	0,8
Özkaynaklar	231.957	235.444	1,5
	Ocak.14	Ocak.15	Değişim
Dönem Kar/Zararı	1.416	2.073	46,4
Sermaye Yeterlilik Or.	15,02	15,98	-

TÜRKİYE EKONOMİSİ TEMEL GÖSTERGELERİ

	Dönem	Değer
Enflasyon	Nisan 2015	%1,63
	Yıllık	%7,91
GSYİH Büyümesi	2014-Yıllık	%2,9
İşsizlik Oranı	Ocak Dönemi	%11,3
Cari Denge (mlr USD)	Ocak (Aylık)	-2,002
	Şubat'14-Ocak'15	-42,866
	Ocak-Ocak 2015	-2,002
Dış Ticaret (mlr USD)	İthalat (Şub'15)	16,927
	İhracat (Şub'15)	12,272
	Açık (Şub'15)	-4,656
	Açık(Ocak-Şubat 15)	-8,976
Bütçe Dengesi (mlr TL)	Ocak-Mart'15	-5,433
Borç Stoku (mlrTL)	Şubat 2015	632,5
	İç Borç- Şubat'15	421,2
	Dış Borç Şubat'15	211,3
Toplam Borç Stoku/GSYİH	2014/3. Çeyrek	% 34,1

CDS PİYASALARI (fiyat: baz puan-bps-)

	Geçen hafta	Önceki hafta	Haftalık %	Aylık %	Yıllık %
Türkiye	208,5	220,0	-5,22	-8,99	13,05
İspanya	79,75	87,33	-8,68	-20,59	-12,30
Portekiz	140,91	142,3	-1,00	-12,40	-24,17

Grafik 1: (habere dön)**Grafik 2: (habere dön)****Grafik 3: (habere dön)****Grafik 4: (habere dön)****Grafik 5: (veriye dön)****Grafik 6: (veriye dön)**

Kaynaklar: TUIK, TCMB, FOREX, Bloomberg HT , AA (Anadolu Ajansı)

Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi

Hazırlayanlar: Mücahit Özdemir, Salih Ülev, Hakan Aslan

pesaarastirma@gmail.com